

ILO'YA GÖRE GENÇ İSTİHDAMINDAKİ TOPARLANMA İSTENEN DÜZEYİN GERİSİNDE

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından hazırlanan yeni rapor genç istihdamındaki toparlanmanın hala istenen düzeyin gerisinde olduğunu gösteriyor; bu sonuç aynı zamanda COVID-19 küresel salgınının gençleri diğer tüm yaş gruplarından daha çok etkilediğini de teyit ediyor. *Genç İstihdamında Küresel Trendler 2022 Raporu*, küresel salgının 2020 yılının başlarından itibaren halihazırda yetişkinlere kıyasla daha yüksek oranda istihdam kaybı yaşamış olan 15-24 yaş arası kişilerin işgücü piyasasında karşılaştığı zorlukları daha da kötü bir hale getirdiğini gösteriyor. Rapora göre, dünyada toplam genç işsiz sayısının 2022 yılında 73 milyona ulaşması bekleniyor, bu rakam 2021 yılına kıyasla hafif bir iyileşme olduğunu gösterse de (75 milyon), hala 2019 yılı küresel salgın öncesi düzeyin 6 milyon üzerinde.

2020 yılında ne istihdamda, ne eğitimde ne öğrenimde yer alan gençlerin (NEET) oranı %23,3'e yükseldi; küresel tahminlerin yayınlandığı yıllar arasında en yüksek olan ve önceki yılın 1,5 yüzdelerlik puan üzerinde olan bu oran, 15 yıldır görülmemiş bir artışı temsil ediyor. Gençlerin oluşturduğu bu grup aynı zamanda "iz bırakıcı" etkilerin de ağırlık kazanmaya başlamasıyla uzun vadede işgücü piyasası fırsatları ve sonuçlarının kötüye gitmesi riskiyle karşı karşıya.

Genç erkeklerden çok daha kötü durumda olan genç kadınların nüfusa oranla istihdam düzeyi (EPR) çok daha düşük. 2022 yılında, küresel ölçekte genç erkeklerin %40,3'üne karşı, genç kadınların %27,4'ünün istihdama katılması bekleniyor. Bu durum genç erkeklerin istihdam edilme olasılığının genç kadınların neredeyse 1,5 katı olduğunu gösteriyor. Geçtiğimiz yirmi yılda çok düşük seviyede kapanma eğilimi göstermiş olan cinsiyete dayalı açık, 17,3 yüzdelerlik puan ile en fazla düşük-orta gelir düzeyine sahip ülkelerde, ve 2,3 yüzdelerlik puan ile en az yüksek gelir düzeyine sahip ülkelerde görülüyor.

Bölgesel farklılıklar

Genç istihdamındaki toparlanmanın bir tarafta düşük ve orta gelir düzeyine sahip ülkeler ve diğer tarafta yüksek gelir düzeyine sahip ülkeler arasında farklılık göstermesi bekleniyor. Rapora göre sadece yüksek gelir düzeyine sahip ülkelerin 2022 sonuna kadar 2019 yılında kaydedilmiş genç işsizliği oranlarına ulaşması beklenirken,

diğer gelir düzeyine sahip ülkelerde ilgili oranların kriz önceki düzeylerin en az 1 yüzdilik puan üzerinde seyredeceğı tahmin ediliyor.

Avrupa ve Orta Asya'da (ECA) 2022 yılında genç işsizliğı oranının, sırasıyla %16,4 ve 14,9 olmak üzere, dünya ortalamasının 1,5 yüzdilik puan üzerinde olacağı öngörülüyor. Hem kadınlar hem de erkeklerde genç işsizliğinin azaltılmasında önemli ilerleme kat edilmiş olsa da, Ukrayna'daki savaşın yarattığı fiili ve potansiyel etkilerin de ilgili sonuçları büyük oranda etkileyeceğı düşünülüyor. Asya-Pasifik bölgesinde genç işsizliğinin 2022 yılında %14,9'a ulaşması bekleniyor; bu rakam küresel ortalamayla aynı olsa da, alt bölgeler ve ülkeler arasında önemli farklılıklar görülüyor.

Latin Amerika ülkelerinde genç işsizliğı hala endişe verici düzeyde ve 2022 yılında %20,5 olması bekleniyor. Tarihsel olarak genç kadınlarda genç erkeklere kıyasla daha yüksek olan işsizlik oranları krizle birlikte daha da kötü bir hal aldı. Kuzey Amerika'da ise %8,3 ile dünya ortalamasının altında olacağı tahmin edilen genç işsizliğı tam tersi bir tablo sergiliyor.

Afrika'da %12,7 olan genç işsizliğı, çok sayıda gencin toplu olarak işgücü piyasasından çekilmeyi tercih ettiğı gerçeğini maskeliyor. 2020 yılında Afrika'daki her beş gençten birinden fazlası ne istihdamda, ne eğitimde ne öğrenimde yer alıyordu ve bu eğilim giderek kötüleşiyor. Arap Ülkeleri dünya genelinde en yüksek ve en hızlı artan genç işsizliğı oranına sahip ve bu oranın 2022 yılında %24,8 olması bekleniyor. 2022 yılında %42,5 işsizlik oranı ile bölgedeki genç kadınlar için durum daha da kötü bir halde, bu oran genç kadınlar küresel ortalamasının (%14,5) neredeyse üç katı.

Yeşil, dijital ve bakım ekonomilerindeki fırsatlar

Genç kadınlar ve erkekler yeşil ve mavi (okyanus kaynakları ve bunların sürdürülebilir kullanımı) ekonomilerin büyümesinden faydalanma konusunda iyi bir konumda yer alıyor. Rapor göre, 2030 yılına dek yeşil ve mavi politika önlemlerinin uygulanmasıyla birlikte gençler için 8,4 milyon ilave iş yaratılabilir.

Dijital teknolojilere yapılan hedefli yatırımlar da çok sayıda genç çalışmanı absorbe edebilir. Raporu göre 2030 yılına dek evrensel geniş bant kapsama alanına ulaşılması, 6,4 milyonu gençler tarafından üstlenilmek üzere, tüm dünyada 24 milyon yeni iş yaratılmasıyla istihdamda net artış yakalanmasını sağlayabilir. "Gençlerin en çok ihtiyaç duyduğu şey, işgücü piyasasına henüz girmemiş kişiler için kaliteli eğitim ve öğrenim olanaklarının yanı sıra, halihazırda işgücü piyasasında yer alan kişiler için insana yakışır çalışma koşullarına haiz, iyi işleyen işgücü piyasalarıdır." *Martha Newton, ILO Politikalar Genel Direktör Yardımcısı*

Bakım sektörlerindeki (sağlıkta ve eğitimde) yatırımlar gençlere dört temel konuda yarar sağlıyor: Gençlerin istihdam olanaklarını iyileştiriyor; ailevi

sorumlulukları olan genç kadınlar ve erkeklerin işgücünde kalmasını kolaylaştırıyor; eğitim ve mesleki eğitim olanaklarını artırarak ve gençlerin sağlığına önem vererek gençlerin esenliğini destekliyor; ve tüm bunların sonucunda başta genç kadınlar olmak üzere genç oranlarının düşürülmesine yardımcı oluyor. Raporda bakım sektörlerine yapılan yatırımların 2030 yılına dek bakım sektörlerinde 14,4 milyon iş ve diğer sektörlerde 3,4 milyon iş olmak üzere, gençler için 17,9 milyon ilave iş yaratacağı öngörülüyor. Rapora göre büyük yatırım itkisinin bir parçası olarak yeşil, dijital ve bakım önlemlerinin birlikte alınması küresel GSYİH oranını %4,2 artıracak ve 32 milyonu gençler tarafından üstlenilmek üzere, dünya genelinde tüm yaş gruplarından çalışanlar için 139 milyon ilave iş yaratacak.

İnsana yakışır iş

Çalışmaya göre bu sektörlerde yapılan yatırımlar tüm genç çalışanlar için insana yakışır iş koşullarıyla desteklenmelidir. Bu aynı zamanda gençlerin örgütlenme hakkı, toplu sözleşme hakkı, eşit değerde işe eşit ücret hakkı ve şiddet ve tacizden arınmış çalışma koşullarında çalışma hakkı da dâhil olmak üzere temel hak ve özgürlüklerden yararlanmalarını sağlamayı da içeriyor. ILO Politikalar Genel Direktör Yardımcısı Martha Newton şunları söyledi: “COVID-19 küresel salgını ilk kez iş başvurusu yapanlar, okulu bırakanlar, iş deneyimi sınırlı olan yeni mezunlar ve kendi tercihi dışında çalışmayan kişiler gibi daha korunmasız kişiler başta olmak üzere, gençlerin ihtiyaçlarının ele alınma biçiminde çeşitli eksiklikler olduğunu ortaya çıkardı. Gençlerin en çok ihtiyaç duyduğu şey, işgücü piyasasına henüz girmemiş kişiler için kaliteli eğitim ve öğrenim olanaklarının yanı sıra, hâlihazırda işgücü piyasasında yer alan kişiler için insana yakışır çalışma koşullarına haiz, iyi işleyen işgücü piyasalarıdır.”